ARREST VAN HET HOF (Tweede kamer)

15 september 2005 *

In de gevoegde zaken C-281/03 en C-282/03,

betreffende verzoeken om een prejudiciële beslissing krachtens artikel 234 EG, ingediend door het College van Beroep voor het bedrijfsleven (Nederland) bij beslissingen van 26 juni 2003, ingekomen bij het Hof op 30 juni 2003, in de procedures

Cindu Chemicals BV (C-281/03),

Rütgers VFT AG,

Touwen & Co. BV,

Pearl Paint Holland BV,

Elf Atochem Nederland BV,

* Procestaal: Nederlands.

Zijlstra & Co. Verf BV,

Chemische Producten Struyk & Co. BV,

Van Swaay Schijndel BV,

Houtbereiding G. Rozendaal BV,

Arch Timber Protection BV (C-282/03)

tegen

College voor de toelating van bestrijdingsmiddelen,

in tegenwoordigheid van:

Stichting Behoud Leefmilieu en Natuur Maas en Waal,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede kamer),

samengesteld als volgt: C. W. A. Timmermans, kamerpresident, R. Silva de Lapuerta, J. Makarczyk, P. Kūris en G. Arestis (rapporteur), rechters,

advocaat-generaal: F. G. Jacobs,
griffier: M.-F. Contet, hoofdadministrateur,

gezien de stukken en na de terechtzitting op 27 januari 2005,

gelet op de opmerkingen ingediend door:

— Cindu Chemicals BV e.a., vertegenwoordigd door N. S. J. Koeman, advocaat,

— Arch Timber Protection BV, vertegenwoordigd door J. P. L. van Marissing en N. G. Engering, advocaten,

— het College voor de toelating van bestrijdingsmiddelen, vertegenwoordigd door R. J. M. van den Tweel, advocaat,

— de Stichting Behoud Leefmilieu en Natuur Maas en Waal, vertegenwoordigd door F. F. Scheffer, advocaat,

— de Nederlandse regering, vertegenwoordigd door H. G. Sevenster en J. G. M. van Bakel als gemachtigden,

— de Deense regering, vertegenwoordigd door J. Molde als gemachtigde,

— de Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door F. Simonetti en M. van Beek als gemachtigden,

gehoord de conclusie van de advocaat-generaal ter terechtzitting van 17 maart 2005,

het navolgende

Arrest

1 De verzoeken om een prejudiciële beslissing betreffen de uitlegging van richtlijn 76/769/EEG van de Raad van 27 juli 1976 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der lidstaten inzake de beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten (PB L 262, blz. 201), zoals gewijzigd bij richtlijn 94/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 1994 (PB L 365, blz. 1).

2 Deze verzoeken zijn ingediend in het kader van gedingen tussen Cindu Chemicals BV, Rütgers VFT AG, Touwen & Co. BV, Pearl Paint Holland BV, Elf Atochem Nederland BV, Zijlstra & Co. Verf BV, Chemische Producten Struyk & Co. BV, Van Swaay Schijndel BV, Houtbereiding G. Rozendaal BV enerzijds en Arch Timber Protection BV anderzijds en het College voor de toelating van bestrijdingsmiddelen over besluiten tot toelating van het op de markt brengen en het gebruik van gevaarlijke stoffen.

Het rechtskader

De communautaire regeling

Richtlijn 76/769

3 Richtlijn 76/769, vastgesteld op grond van artikel 100 EEG-Verdrag (later artikel 100 EG-Verdrag, thans artikel 94 EG), bevat regels die het op de markt brengen en het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten beperken. Overeenkomstig de eerste tot en met de vijfde overweging van de considerans ervan, streeft deze richtlijn verschillende doelstellingen na, namelijk de bescherming van de bevolking en in het bijzonder van de personen die deze stoffen gebruiken, de bescherming van het milieu en van de kwaliteit van het leven van de mens, alsmede de opheffing van belemmeringen voor het handelsverkeer als gevolg van de bestaande nationale voorschriften ter zake die, doordat ze verschillen wat de voorwaarden voor het op de markt brengen en het gebruik van deze stoffen betreft, rechtstreeks van invloed zijn op de totstandkoming en de werking van de interne markt.

4 Artikel 1 van deze richtlijn bepaalt dat, onverminderd de toepassing van andere desbetreffende communautaire voorschriften, deze richtlijn betrekking heeft op de beperking van het op de markt brengen en het gebruik van de in bijlage I ervan genoemde gevaarlijke stoffen en preparaten. Artikel 2 van deze richtlijn bepaalt: „De lidstaten nemen de nodige maatregelen opdat de gevaarlijke stoffen en preparaten die in de bijlage zijn aangegeven, alleen onder de daarin vastgestelde voorwaarden op de markt kunnen worden gebracht of gebruikt."

5 Bijlage I bij richtlijn 76/769 bevat een lijst van de gevaarlijke stoffen en preparaten en bepaalt welke beperkingen voor het op de markt brengen en het gebruik ervan gelden. Deze bijlage is meermaals gewijzigd, in het bijzonder om andere gevaarlijke stoffen en preparaten aan de lijst toe te voegen.

6 Bij richtlijn 89/677/EEG van de Raad van 21 december 1989 houdende achtste wijziging van richtlijn 76/769 (PB L 398, blz. 19) werden aan deze bijlage I, punt 20, de arseenverbindingen toegevoegd. Overeenkomstig dit punt 20, lid 1, sub b, mogen arseenverbindingen niet worden toegelaten als verbindingen en bestanddelen van preparaten voor de bescherming van hout. In afwijking van dit verbod mogen anorganische zouten van het type CCA (koper, chroom en arseen) worden gebruikt in industriële installaties voor het impregneren van hout onder vacuüm of onder druk. Bovendien kunnen de lidstaten op hun grondgebied het gebruik toestaan van DFA-preparaten (dinitrofenol, fluoride en arseen) voor het opnieuw bewerken in situ van reeds geplaatste houten palen voor luchtleidingen. Dergelijke preparaten mogen alleen worden aangewend door vakmensen bij procédés onder vacuüm of druk. Ten slotte bepaalt punt 20, lid 2, dat arseenverbindingen evenmin worden toegelaten „als verbindingen en bestanddelen van preparaten die bestemd zijn om te worden gebruikt bij de behandeling van industrieel water, ongeacht het gebruik ervan".

7 Bij richtlijn 94/60 zijn aan bijlage I, punt 32, van richtlijn 76/769 stoffen en preparaten op basis van creosoot, creosootolie of koolteerdestillaten toegevoegd. Punt 32.1 van deze bijlage bepaalt dat deze stoffen niet mogen worden gebruikt voor

de behandeling van hout indien ze benz-a-pyreen in een concentratie van meer dan 0,005 % in massa en/of met water extraheerbare fenolen in een concentratie van meer dan 3 % in massa bevatten. Evenmin mag met deze stoffen behandeld hout in de handel worden gebracht. In afwijking van dit verbod mogen deze stoffen overeenkomstig punt 32.1, sub i, worden gebruikt voor de behandeling van hout in industriële installaties indien ze benz-a-pyreen en met water extraheerbare fenolen in een lagere dan voornoemde concentratie bevatten. Ten slotte mag ingevolge punt 32.1, sub ii, hout dat overeenkomstig punt 32.1, sub i, is behandeld en dat voor de eerste keer in de handel wordt gebracht, uitsluitend door professionele gebruikers en in industriële toepassingen worden gebruikt, zoals in de sector spoorwegen.

Richtlijn 98/8/EG

8 Richtlijn 98/8/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 1998 betreffende het op de markt brengen van biociden (PB L 123, blz. 1) beoogt de invoering van een voorschriftenkader inzake de toelating en het op de markt brengen met het oog op het gebruik van biociden in de lidstaten alsmede de vaststelling op gemeenschapsniveau van een positieve lijst van werkzame stoffen die in biociden mogen worden gebruikt.

9 In de zesentwintigste overweging van de considerans van richtlijn 98/8 wordt verklaard „dat de volledige uitvoering van deze richtlijn en in het bijzonder het toetsingsprogramma nog verscheidene jaren op zich zullen laten wachten en dat richtlijn 76/769/EEG [...] een kader biedt dat de ontwikkeling van de positieve lijst aanvult door beperkingen van het op de markt brengen en het gebruik van bepaalde werkzame stoffen en producten of groepen daarvan".

10 Volgens artikel 2, lid 1, sub a, van richtlijn 98/8 wordt onder biociden in de zin van deze richtlijn verstaan „[w]erkzame stoffen en preparaten die, in de vorm waarin zij aan de gebruiker worden geleverd, een of meer werkzame stoffen bevatten en bestemd zijn om een schadelijk organisme te vernietigen, af te schrikken, onschadelijk te maken, de effecten daarvan te voorkomen of het op andere wijze langs chemische of biologische weg te bestrijden". Verder wordt daarin bepaald dat bijlage V bij deze richtlijn een limitatieve lijst van 23 soorten producten met voor elke soort een indicatieve reeks beschrijvingen bevat.

11 Artikel 5, lid 1, sub a, van richtlijn 98/8 bepaalt dat de lidstaten een biocide slechts toelaten „indien de daarin aanwezige werkzame stof(fen) in bijlage I of I A is (zijn) vermeld en aan de eisen van die bijlagen is voldaan".

12 Artikel 16, lid 1, van deze richtlijn, dat overgangsmaatregelen bevat, luidt als volgt:

„In verdere afwijking van artikel 3, lid 1, artikel 5, lid 1, en artikel 8, leden 2 en 4, en onverminderd de leden 2 en 3, mag een lidstaat gedurende een periode van tien jaar vanaf [14 mei 2000] zijn huidige systeem of praktijk met betrekking tot het op de markt brengen van biociden blijven toepassen. Met name mag de lidstaat, overeenkomstig zijn nationale voorschriften, toelaten dat op zijn grondgebied een biocide op de markt wordt gebracht dat werkzame stoffen bevat die voor dat productsoort niet in bijlage I of I A zijn genoemd. Die werkzame stoffen moeten op [14 mei 2000] op de markt zijn als werkzame stoffen van een biocide, bestemd voor andere doeleinden dan de in artikel 2, lid 2, sub c en d, gedefinieerde."

De nationale regeling

13 De Nederlandse Bestrijdingsmiddelenwet 1962 (Stb. 1962, nr. 288; hierna: „wet van 1962") voorziet in een stelsel van toelatingen voor het op de markt brengen en het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Daartoe is bij artikel 1b ervan het CTB ingesteld. Dat college is een zelfstandig bestuurslichaam dat tot taak heeft, overeenkomstig deze wet te beslissen over aanvragen tot toelating van bestrijdingsmiddelen en, in voorkomend geval, de geldigheidsduur van de toelatingen te bepalen.

14 Volgens artikel 2 van de wet van 1962 is het verboden een bestrijdingsmiddel af te leveren, voorhanden of in voorraad te hebben, binnen Nederland te brengen of te gebruiken, waarvan niet blijkt dat het ingevolge deze wet is toegelaten. Artikel 3 van deze wet preciseert dat een bestrijdingsmiddel slechts wordt toegelaten indien het voldoet aan een aantal vereisten, die in dat artikel en in artikel 3a van dezelfde wet nader zijn uiteengezet.

15 Ingevolge artikel 4 van de wet van 1962 moet een aanvraag tot toelating of tot verlenging van toelating van een bestrijdingsmiddel worden ingediend met inachtneming van een aantal formele regels die met name zijn opgenomen in de Regeling toelating bestrijdingsmiddelen 1995 (Stcrt. 1995, nr. 41) en wordt deze aanvraag slechts in behandeling genomen wanneer ze vergezeld gaat van een volledig dossier, volgens de bij en krachtens deze wet vastgestelde criteria.

16 Op grond van artikel 7 van de wet van 1962 trekt het CTB de in artikel 4 van deze wet bedoelde toelating in wanneer niet of niet meer wordt voldaan aan het bij of krachtens de artikelen 3 en 3a van deze wet bepaalde. Volgens artikel 8 van dezelfde wet kan een belanghebbende echter tegen een dergelijk besluit beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven.

17 Ten slotte vereist het Besluit milieutoelatingseisen niet-landbouwbestrijdingsmiddelen (Stb. 1998, nr. 499), dat in 1998 is vastgesteld op grond van artikel 3a van de wet van 1962, dat van de werkzame stof van een biocide een risicobeoordeling wordt uitgevoerd om vast te stellen welke maatregelen nodig zijn ter bescherming van het milieu.

De hoofdgedingen en de prejudiciële vraag

18 Het hoofdgeding in zaak C-281/03 betreft biociden, te weten niet-landbouwbestrijdingsmiddelen, op basis van de werkzame stof koolteerdestillaat (carbolineum en creosootolie) die als houtverduurzamingsmiddelen worden gebruikt. Koolteerdestillaten zijn genoemd in punt 32 van bijlage I bij richtlijn 76/769, zoals gewijzigd bij richtlijn 94/60 (hierna: „richtlijn 76/769").

19 In februari 1996 heeft het CTB verzoeksters in het hoofdgeding, die houders waren van toelatingen voor biociden op basis van koolteerdestillaten, in kennis gesteld van zijn voornemen, de toelating voor houtverduurzamingsmiddelen waarbij het behandelde hout in rechtstreeks contact kan komen met (grond)water, na drie jaar te beëindigen, en de toelating voor andere, droge, toepassingen met vijf jaar te verlengen op voorwaarde dat de toelatinghouders nadere gegevens zouden voorleggen. Later hebben verzoeksters in het hoofdgeding bij het CTB een aanvraag tot verlenging van bepaalde bijna verstreken toelatingen ingediend.

20 Bij besluit van 1 oktober 1999 heeft het CTB de toelatingen voor droge toepassingen van de houtverduurzamingsmiddelen op basis van carbolineum en creosootolie verlengd tot 1 juli 2001.

21 In 2000 heeft het CTB verzoeksters in het hoofdgeding laten weten dat bij de beoordeling van de toelaatbaarheid van deze middelen aansluiting moest worden gezocht bij de Europese beoordeling in het kader van richtlijn 98/8, en dat voor het verkrijgen van een verlenging van de toelatingen voor deze stoffen na 1 juli 2001 de betrokken ondernemingen een volledig dossier moesten overleggen, met nadere gegevens met betrekking tot de gevolgen van deze producten voor het milieu, de giftigheid ervan voor de mens en risico's voor de gebruikers ervan.

22 Bij besluit van 27 juli 2001 heeft het CTB de toelatingen voor biociden op basis van koolteerdestillaten met terugwerkende kracht tot 1 juli van datzelfde jaar verlengd tot 1 november 2001.

23 Bij besluiten van 25 oktober 2001 heeft het CTB krachtens de wet van 1962 de aanvragen tot verlenging van de toelatingen voor bepaalde houtverduurzamingsmiddelen op basis van carbolineum en creosootolie buiten behandeling gesteld op grond van onvolledigheid van de desbetreffende dossiers. Bij brief van 9 november 2001 hebben verzoeksters in het hoofdgeding bij het CTB bezwaar gemaakt tegen deze besluiten en daartoe vooral gesteld dat de in deze wet voorziene procedure voor de aanvraag tot verlenging van een toelating in strijd is met richtlijn 76/769.

24 Bij besluit van 28 juni 2002 heeft het CTB de door de betrokken verzoeksters in het hoofdgeding tegen zijn besluiten van 25 oktober 2001 gemaakte bezwaren ongegrond verklaard. Op 7 augustus 2002 hebben deze verzoeksters daartegen beroep ingesteld bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven, dat het Hof een prejudiciële vraag heeft gesteld.

25 Het hoofdgeding in zaak C-282/03 betreft het houtimpregneermiddel „Superwolmanzout-CO", dat een CCA-biocide is, waarvoor het CTB aan Arch Timber Protection BV een toelating tot 1 juni 2005 had verleend. Deze verbindingen zijn genoemd in punt 20 van bijlage I bij richtlijn 76/769.

26 Bij besluiten van 31 augustus en 14 september 2001 heeft het CTB op grond van artikel 7 van de wet van 1962 de aan deze vennootschap verleende toelating voor Superwolmanzout-CO ingetrokken met ingang van 14 maart 2002 en de door deze vennootschap in 1997 ingediende aanvraag tot verlenging van de toelating voor dat product afgewezen. Bij brief van 11 oktober 2001 heeft deze laatste bij het CTB bezwaar gemaakt tegen deze besluiten.

27 Op 2 augustus 2002 heeft het CTB de door Arch Timber Protection BV tegen deze besluiten van 31 augustus en 14 september 2001 gemaakte bezwaren ongegrond verklaard. Op 6 augustus 2002 heeft de betrokkene daartegen beroep ingesteld bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven, dat het Hof een prejudiciële vraag heeft gesteld.

28 In beide hoofdgedingen stellen verzoeksters dat, aangezien de betrokken producten voldoen aan de in richtlijn 76/769 gestelde voorwaarden voor het op de markt brengen en het gebruik ervan, deze richtlijn hun een recht op toelating van deze producten verleent. Volgens de verwijzende rechter doet dit argument de vraag rijzen of deze richtlijn voorziet in een uitputtende regeling voor de daarin bedoelde stoffen, dan wel of ze integendeel de lidstaten de mogelijkheid biedt, ter zake aanvullende nationale voorwaarden, zoals die van de wet van 1962, te stellen.

29 Van oordeel dat richtlijn 76/769 geen duidelijk antwoord geeft op de vraag of de lidstaten andere voorwaarden voor het op de markt brengen en het gebruik van de in bijlage I bij deze richtlijn genoemde stoffen kunnen stellen dan die welke in die richtlijn worden genoemd, heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven in elk van de hoofdgedingen de behandeling van de zaak geschorst en het Hof de volgende prejudiciële vraag gesteld:

„Staat [richtlijn 76/769] toe dat een lidstaat aanvullende voorwaarden stelt aan het op de markt brengen en gebruik van een biocide waarvan de werkzame stof is opgenomen op bijlage I [ervan]?"

30 Bij beschikking van de president van het Hof van 28 augustus 2003 zijn de zaken C-281/03 en C-282/03 gevoegd voor de mondelinge en de schriftelijke behandeling en voor het arrest.

Beantwoording van de prejudiciële vraag

31 Vaststaat dat de in de hoofdgedingen aan de orde zijnde biociden onder de punten 20 en 32 van bijlage I bij richtlijn 76/769 vallen.

32 Het CTB, de Stichting Behoud Leefmilieu en Natuur Maas en Waal (hierna: „stichting"), alsmede de Nederlandse en de Deense regering stellen evenwel dat het gebruik van de in de hoofdgedingen aan de orde zijnde biociden wordt geregeld door richtlijn 98/8, die als lex specialis voorrang heeft boven richtlijn 76/769, om uitlegging waarvan de verwijzende rechter verzoekt, en de lidstaten dus toestaat, in elk geval strengere voorwaarden voor het op de markt brengen en het gebruik van de betrokken producten te stellen.

33 Aangezien richtlijn 76/769 bepalingen bevat met betrekking tot de in de hoofdgedingen aan de orde zijnde biociden, die vallen onder de definitie van artikel 2, lid 1, sub a, van richtlijn 98/8, waarbij inderdaad voor deze biociden een specifieke regeling is ingevoerd, dient het Hof zich allereerst uit te spreken over het onderlinge verband tussen beide richtlijnen en, inzonderheid, te bepalen welke gevolgen laatstgenoemde richtlijn in casu heeft voor de toepassing van eerstgenoemde richtlijn.

34 Dienaangaande zij eraan herinnerd dat artikel 5, lid 1, sub a, van richtlijn 98/8 bepaalt dat de lidstaten een biocide slechts toelaten indien de daarin aanwezige werkzame stof(fen) in bijlage I of I A is (zijn) vermeld en aan de eisen van die bijlagen is voldaan.

35 Zoals de advocaat-generaal in punt 62 van zijn conclusie heeft opgemerkt, staat vast dat de bijlagen I en I A bij richtlijn 98/8 ten tijde van de feiten in de hoofdgedingen nog niet waren vastgesteld. Bijgevolg konden de lidstaten de toelating van de betrokken biociden geenszins regelen op grond van deze richtlijn, aangezien de door deze richtlijn beoogde harmonisatie op deze data nog niet was verwezenlijkt (zie in die zin arrest van 15 juli 2004, Schreiber, C-443/02, Jurispr. blz. I-7275, punt 20).

36 Hoewel artikel 16, lid 1, van richtlijn 98/8 bepaalt dat de lidstaten gedurende een overgangsperiode van tien jaar hun huidige regeling inzake het op de markt brengen van biociden mogen blijven toepassen, moeten deze staten ook de andere bepalingen van het gemeenschapsrecht blijven eerbiedigen. In dit verband blijkt uit de zesentwintigste overweging van de considerans van deze richtlijn dat, in afwachting van de volledige uitvoering ervan, die jaren in beslag zal nemen, richtlijn 76/769 een kader biedt dat de ontwikkeling van de positieve lijst van werkzame stoffen die in

biociden mogen worden gebruikt, aanvult door beperkingen van het op de markt brengen en het gebruik van bepaalde dergelijke stoffen en producten. Bovendien bepaalt artikel 1, lid 3, sub a, van richtlijn 98/8 dat deze laatste van toepassing is „onverminderd toepasselijke communautaire bepalingen of in overeenstemming daarmee genomen maatregelen, zoals in het bijzonder [richtlijn 76/769]".

37 Wanneer een lidstaat tijdens deze overgangsperiode het op de markt brengen of het gebruik van binnen de werkingssfeer van richtlijn 76/769 vallende producten wenst te regelen, dienen zijn nationale regels bijgevolg in overeenstemming te zijn met deze richtlijn.

38 Uit het voorgaande volgt dat, anders dan het CTB, de stichting, alsmede de Nederlandse en de Deense regering stellen, richtlijn 98/8 in casu de toepassing van richtlijn 76/769 onverlet laat.

39 Zoals de verwijzende rechter heeft gevraagd, dient dus te worden onderzocht in welke mate richtlijn 76/769 een harmonisatie tot stand heeft gebracht, teneinde te bepalen of deze richtlijn de lidstaten toestaat, aanvullende nationale voorwaarden, zoals die welke in de wet van 1962 zijn bepaald, te stellen voor het op de markt brengen en het gebruik van een biocide waarvan de werkzame stof is genoemd in bijlage I bij deze richtlijn.

40 Volgens de stichting en de Nederlandse en de Deense regering staat deze richtlijn, die slechts een minimale harmonisatie bevat, de lidstaten toe, aanvullende voorwaarden te stellen.

41 In dit verband zij eraan herinnerd dat richtlijn 76/769 is vastgesteld op grond van artikel 100 EEG-Verdrag en dat de wijzigingen die daarin vervolgens bij de richtlijnen 89/677 en 94/60 zijn aangebracht, met name om aan bijlage I de punten 20 en 32 betreffende arseen en creosoot toe te voegen, op artikel 100 A EEG-Verdrag (later artikel 100 A EG-Verdrag, thans, na wijziging, artikel 95 EG) respectievelijk artikel 100 A EG-Verdrag zijn gebaseerd. Deze artikelen beogen de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten met het oog op de instelling en de werking van de interne markt.

42 Bovendien blijkt uit de vierde en de vijfde overweging van de considerans van richtlijn 76/769 dat deze richtlijn strekt tot opheffing van belemmeringen voor het handelsverkeer als gevolg van verschillen in de nationale regelingen ter zake die rechtstreeks van invloed zijn op de totstandkoming en de werking van de interne markt.

43 Zowel uit de rechtsgrondslag als uit de considerans van deze richtlijn blijkt dus dat deze tot doel heeft, de opheffing van belemmeringen voor het handelsverkeer van de in de hoofdgedingen aan de orde zijnde stoffen op de interne markt.

44 Zoals de advocaat-generaal in punt 37 van zijn conclusie heeft opgemerkt, kan het doel van richtlijn 76/769 niet worden verwezenlijkt indien de lidstaten vrij zijn, de daarin geformuleerde verplichtingen uit te breiden. Deze richtlijn bevat een uitputtende regeling en de instandhouding of de vaststelling door de lidstaten van andere maatregelen dan die waarin deze richtlijn voorziet, is niet verenigbaar met het doel ervan (zie in die zin arresten van 5 april 1979, Ratti, 148/78, Jurispr. blz. 1629, punten 25-27, en 14 oktober 1987, Commissie/Denemarken, 278/85, Jurispr. blz. 4069, punt 22).

45 Deze uitlegging van richtlijn 76/769 vindt bovendien steun in artikel 2 ervan, volgens hetwelk „[d]e lidstaten [...] de nodige maatregelen [nemen] opdat de gevaarlijke stoffen en preparaten die in de bijlage zijn aangegeven, alleen onder de daarin vastgestelde voorwaarden op de markt kunnen worden gebracht of gebruikt".

Uit de bewoordingen van dit artikel volgt dus dat de lidstaten het op de markt brengen en het gebruik van de in de bijlage genoemde stoffen of producten alleen afhankelijk mogen stellen van de in deze bijlage gestelde voorwaarden.

46 Volgens artikel 1 van richtlijn 76/769 heeft deze richtlijn evenwel betrekking op de beperking van het op de markt brengen en het gebruik van de daarin bedoelde gevaarlijke stoffen en preparaten „[o]nverminderd de toepassing van andere desbetreffende communautaire voorschriften". Wanneer andere communautaire voorschriften met specifieke voorwaarden voor het op de markt brengen en het gebruik van deze stoffen en preparaten van toepassing zijn, dient dus rekening te worden gehouden met deze voorschriften.

47 Ten slotte zij gepreciseerd dat in het geval van een harmonisatierichtlijn op grond van artikel 95 EG een lidstaat die niettemin nationale bepalingen wenst te handhaven of vast te stellen welke verschillen van de in de harmonisatierichtlijn vervatte regels en onder meer verband houden met de bescherming van het milieu, krachtens de leden 4 of 5 van dit artikel de mogelijkheid heeft, de Commissie van de Europese Gemeenschappen in kennis te stellen van deze bepalingen en van de redenen voor het handhaven of het vaststellen ervan.

48 Zoals de advocaat-generaal in punt 76 van zijn conclusie heeft opgemerkt, heeft het Koninkrijk der Nederlanden tot tweemaal toe aan de Commissie gevraagd en van de Commissie verkregen dat zij krachtens artikel 95 EG een beschikking geeft betreffende bepaalde aspecten van zijn wettelijke regeling inzake creosoot, zij het niet voor de nationale bepalingen die aan de orde zijn in de hoofdgedingen.

49 Gelet op een en ander dient op de prejudiciële vraag te worden geantwoord dat richtlijn 76/769 aldus moet worden uitgelegd dat zij een lidstaat niet toestaat, andere dan de daarin geformuleerde voorwaarden vast te stellen voor het op de markt brengen en het gebruik van een biocide waarvan de werkzame stof is genoemd in bijlage I ervan, onverminderd de toepassing van andere desbetreffende communautaire voorschriften tot vaststelling van specifieke voorwaarden voor dat product.

Kosten

50 Ten aanzien van de partijen in de hoofdgedingen is de procedure als een aldaar gerezen incident te beschouwen, zodat de nationale rechterlijke instantie over de kosten heeft te beslissen. De door anderen wegens indiening van hun opmerkingen bij het Hof gemaakte kosten komen niet voor vergoeding in aanmerking.

Het Hof van Justitie (Tweede kamer) verklaart voor recht:

Richtlijn 76/769/EEG van de Raad van 27 juli 1976 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der lidstaten inzake de beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten, zoals gewijzigd bij richtlijn 94/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 1994, moet aldus worden uitgelegd dat zij een lidstaat niet toestaat, andere dan de daarin geformuleerde voorwaarden vast te stellen voor het op de markt brengen en het gebruik van een biocide waarvan de werkzame stof is genoemd in bijlage I ervan, onverminderd de toepassing van andere desbetreffende communautaire voorschriften tot vaststelling van specifieke voorwaarden voor dat product.

ondertekeningen